A°. 1836. N°. 131.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 31sten OCTOBER.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 30sten October.

— Men meldt uit 's Gravenhage van den 28sten dezer het volgende: Heden avond is Z. K. H. de Prins *van Oranje* uit Noord-Braband in deze Residentie aangekomen.

— De zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ten een ure geopend met de lezing en goedkeuring der notulen van het verhandelde in de zittingen met geslotene deuren van Zaturdag den 22sten en van Maandag den 24 October, waarin over het adres, in antwoord op de Troonrede, gehandeld is, hetzelve met algemeene stemmen (op eene na) is aangenomen, en naar de Eerste Kamer verzonden. Van deze Kamer is berigt ontvangen, dat zij het haar aangeboden adres heeft aangenomen. Vervolgens doet de Commissie, welke belast geweest is, om gezamenlijk met de Commissie der Eerste Kamer, het adres den Koning aan te bieden, verslag. Hetzelve houdt in, dat de Commissie der Staten-Generaal op de gewone wijze bij Zijne Maj. was ontvangen, en dat, na de aanbieding van het adres door den Voorzitter der Eerste Kamer, Zijne Maj. op hetzelve had geantwoord: „Dat Zijne Maj. met genoegen het adres der Staten-Generaal ontving, als het blijk opleverende van de onderlinge eensgezindheid; dat Hoogstdezelve daarin de verzekering vond, dat alle pogingen zouden strekken tot bevordering van het welzijn van het lieve Vaderland; en dat Hij hoopte, dat de Almagtige aan die pogingen zijnen zegen zal hechten." De Commissie wordt voor de door haar volbragte taak bedankt, en wordt besloten, het adres, alsmede het gedane verslag, te doen drukken en ronddeelen.

Is ingekomen eene missive van de algemeene rekenkamer, waarbij, ingevolge art. 4 der wet van den 21 Junij 1820, houdende instelling van dat collegie, aan de Kamer kennis gegeven wordt van het overlijden van deszelfs medelid, den heer *Exrik*. De verkiezing van drie Candidaten voor die opengevallene betrekking zal later plaats hebben. Inmiddels rigten zich reeds twee personen, de heeren *Meurs* en *Gobius*, tot de Kamer, met verzoek, om bij de te doene keuze in aanmerking te mogen komen. Deze requesten zullen op het bureau der Kamer worden nedergelegd.

Zijn ontvangen twee missives van Zijne Maj. den Koning, waarbij, ingevolge art. 58 der grondwet, aan de Kamer mededeeling gedaan wordt van twee door de Regering geslotene overeenkomsten, als eene met de Regering van het Vorstendom Lippe, en de andere met die van het Groot-Hertogdom Mecklenburg-Schwerin, beide betrekkelijk tot het jus detractus- of het aftogts-regt. Deze overeenkomsten zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Zijn ontvangen vijf verzoekschriften, als: 1°. van het plaatselijk bestuur van Workum (in Vriesland), betrekkelijk de indeeling des Rijks in regterlijke arrondissementen en kantons; 2°. van een ingezeten van Rotterdam, nopens zijnen aanslag in het personeel; 3°. van een ingezeten van 's Gravenhage, betrekkelijk de krijgsdienst; 4°. van den heer *Kanngieser*, te Amsterdam, houdende bedenkingen wegens het stelsel van accijnsen in ons Rijk; en 5°. van een ingezeten van Utrecht, over de belastingen, enz. Alle deze verzoekschriften worden, ter fine van rapport, aan eene Commissie gezonden, welke voor het loopende jaar wordt zamengesteld uit de heeren: *Van-ny-Mejan*, *Binkes*, *Lemker*, *van der Star-Busman* en *Kniphorst*.

Aan de Kamer wordt hulde gedaan van het geschrift, getiteld: *Appel de la Hollande à la justice et à la rison de la Grande-Bretagne*, waarvan zich als schrijver opgeeft de heer *Rox*, Adjunct-Commies bij het Departement van Justitie. Hetzelve zal in de boekerij der Kamer worden geplaatst.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, zoo wordt de vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— Naar men verneemt, is thans in de afdeelingen der Kamer het onderzoek van de ontwerpen der begrootingswetten afgeloopen. Men verzekert, dat de gemaakte bedenkingen tegen dezelve van gelijken aard zijn, als die, welke in vorige jaren aan de Regering onderworpen zijn geworden, zoodat men het overbodig heeft geoordeeld dezelve op nieuw in het breede te ontvouwen of te ontwikkelen. Die bedenkingen zijn aan de Regering medegedeeld, welke zich met derzelver beantwoording zal bezig houden. In afwachting dat die antwoorden zullen inkomen, en daar er op dit oogenblik geene andere werkzaamheden de tegenwoordigheid der leden vorderen, verlaten vele leden der Kamer deze stad, en zal er ook wel eenigen tijd verloopen, voordat de Kamer hare werkzaamheden zal voortzetten.

— Zijne Exc. de Minister van Buitenlandsche Zaken heeft heden aan de beide Kamers der Staten-Generaal eene staatkundige mededeeling gedaan. Zulks heeft bij de Tweede Kamer in eene zitting met gesloten deuren plaats gehad. Ruim twee uren heeft deze mededeeling in elke der beide Kamers geduurd. Men verneemt, dat het strikste geheim aan de leden der beide Kamers is opgelegd geworden. Intusschen wil men, dat men zich nog niet spoedig in eene regeling onzer staatkundige geschillen schijnt te zullen mogen verheugen.

— Bij de voordragt der begrootingswetten is aan de Staten-Generaal van Regeringswege medegedeeld een staat van de opbrengst der Rijks inkomsten over de vier laatste maanden van 1835, en over de acht eerste maanden van 1836. Daaruit blijkt, dat de grondbelasting in dat tijdvak heeft opgebragt *f* 8,781,582. 53, het personeel *f* 5,443,333. 33, de patenten *f* 1,875,600, de inkomende en uitgaande regten *f* 3,452,122. 61, de suiker *f* 282,527. 45, de wijn *f* 1,130,306. 54, het zout *f* 1,528,299. 73½, het binnenlandsch gedisteleerd *f* 3,679,132 57½, het buitenlandsche gedisteleerd *f* 306,779. 43, bier en azijn *f* 404,768. 70½, geslagt *f* 1,548,199. 03½, zeep *f* 964,221. 27, gemaal *f* 3,013,607. 40, turf *f* 1,093,899. 29½, steenkolen *f* 427,588. 21, tien percent collectief-zegel en vervoerbilletten *f* 1,516,853. 35, indirecte belastingen, registratie-, zegel-, griffie-, hypotheek- en successie-regten *f* 7,404,892. 63, regt van waarborg op de gouden en zilveren werken *f* 156,333.69, posterijen *f* 1,453,934. 95½, loterij *f* 441,927. 26½, inkomsten der Domeinen van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden *f* 190,000, verschillende verkoopingen en ontvangsten *f* 551,188. 54½, uitkeering uit de geldmiddelen van de Overzeesche Bezittingen *f* 3,000,000; te zamen *f* 48,645,692. 65½.

— Uit officiele opgaven blijkt, dat 's Rijks inkomsten, over den jare 1835, geraamd waren op *f* 49,101,249. 20, doch dat dezelve hebben opgebragt *f* 49,482,491. 49, zoodat dezelve de raming hebben overtroffen met *f* 374,242. 29. Minder dan de raming hebben opgeleverd, de directe belastingen *f* 466,939. 21, en de accijnsen *f* 1,943,804. 05. Meer dan de raming hebben opgebragt: de registratie enz. en successie-regten *f* 1,521,220. 04, de inkomende en uitgaande regten *f* 742,240. 04, de posterijen *f* 127,865. 66, het regt van waarborg van gouden en zilveren werken *f* 55,550. 14, de loterij *f* 106,401. 39, en de verkoopingen, buitengewone inkomsten, enz. *f* 231,708.28. De *f* 374,242.29, welke de inkomsten over 1835 meer opgebragt hebben, dan waarvoor zij beraamd waren, zullen, in de eerste plaats strekken tot dekking van het nadeelig slot der dienstjaren 1834 en vroeger, hetwelk op 1 Januarij 1835 nog beliep *f* 72,352.39, zoodat er werkelijk op 1 Januarij 1836, een voordeelig slot van *f* 301,889. 90 ontstaan is. De nadeelige sloten over het dienstjaar 1834, en vroeger, hadden te zamen beloopen *f* 7,877,206. 62½, welke, grootendeels, gedekt zijn door de opbrengst van het kapitaal, groot *f* 8,100,000, rentende 5 ten honderd, en ingeschreven in het tweede grootboek des Nationale Schuld, naar aanleiding der wet van 18 April 1835.

— Blijkens officiële, aan de Staten-Generaal, van Regeringswege overgelegde staten, bevonden zich, op den 1sten October jl., in leven:

2303	gepensioneerden, ingeschreven in het grootboek der gewone pensioenen, te zamen genietende	*f*	656,535.
11	gepensioneerden, idem in dat der voormalige kerkelijke pensioenen, te zamen beloopende .	-	2,619.
3205	gepensioneerden, idem in dat der buitengewone pensioenen, te zamen trekkende	-	821,102.
en 243	gepensioneerden, idem in het bijboek van buitengewone pensioenen, te zamen genietende	-	101,879.
Te zamen 5762	gepensioneerden, die te zamen trekken . .	*f*	1,582,135.

De oudste nog in leven zijnde persoon, ingeschreven in het grootboek der gewone pensioenen, is van den jare 1738. In den jare 1774 is het grootst getal personen, namelijk 74, ingeschreven; in 1778, 64.

De oudste nog in leven zijnde personen, ingeschreven in het grootboek der voormalige getierceerde kerkelijke pensioenen, zijn van den jare 1753.

De oudste nog in leven zijnde persoon, ingeschreven in het grootboek der gewone pensioenen, is van den jare 1746. Van de ingeschrevenen is nog het grootste getal, namelijk 131, van den jare 1769, in leven.

En de oudste nog in leven zijnde personen, ingeschreven in het bijboek van buitengewone pensioenen, zijn van den jare 1750. Van de ingeschrevenen is nog het grootste getal, namelijk 14, van den jare 1774, in leven.

— Zijne Majesteit de Koning heeft onlangs, bij besluit gewijzigd de tot dusver gevolgde bepalingen, met opzigt tot de bevordering en rangschikking van de Ritmeesters en Luitenants bij het wapen der cavalerie, en tot dat einde vastgesteld, dat de onderscheiding in de benaming van Ritmeester der 1ste en 2de klasse voortaan niet meer zal gevoerd worden, en mitsdien door de eerste aanstelling tot Ritmeester in het algemeen, zonder onderscheid van wapen, de onderlinge rangschikking der officieren van dien rang zal worden geregeld en bepaald; wijders dat in het vervolg de oudste Ridmeester bij de verschillende wapenen der cavalerie, onder de benaming van Ritmeester-Commandant, de escadrons zal commanderen, terwijl de bevorderingen voortaan van 2den tot 1sten Luitenant, zoo als tot dusver heeft plaats gehad, bij elk wapen der cavalerie afzonderlijk zal geschieden, doch met bepalingen, dat bij de bevordering tot Ritmeester niet op anciënniteit als 1ste Luitenant, maar wel op de oorspronkelijke benoeming tot officier zal worden gelet.

— Bij besluit van Zijne Majesteit is benoemd: Tot Secretaris der gemeente Hazerswoude, Mr. *Cornelis van der Vlies*.

— Naar men verneemt is Zijne Exc. de Minister van Justitie voortdurend ongesteld.

— Naar men verneemt, heeft de Kamer van beschuldiging van het Hoog-geregtshof alhier, dezer dagen bevolen, dat zeven personen, die in Mei jl., zoo te Rotterdam als te 's Gravenhage, als verdacht van geldsnoeijing, in hechtenis waren genomen, in vrijheid gesteld zullen worden. Onder dezelve bevonden zich *Bireau* en *Wijnands*, die in het afgeloopen jaar, wegens dezelfde beschuldiging, voor het Hof van Assises van Zuid-Holland teregt hadden gestaan, doch alstoen door hetzelve vrijgesproken waren.

— In deze Residentie is overleden de heer *S. Boas*, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en Hoofd-Commies bij de Staats-Secretarij; een man, die eene lange reeks van jaren den Koning en het Vaderland met ijver en trouw gediend heeft.

— Uit Amsterdam meldt men van den 28 October:

In den afgeloopen nacht, omstreeks twee ure, is er brand ontstaan in een gebouw, genaamd *Amicitia*, staande in de Plantagie, Muidergracht. Ten drie uwe was men den brand meester, en ten 4 ure was dezelve gebluscht. Drie brandspuiten zijn in werking geweest, en het gebouw is omtrent uitgebrand. De goede orde is in niets gestoord en verdere ongelukken hebben er niet plaats gehad.

— Van den Helder wordt van den 27 October geschreven, dat op Tessel twee Engelsche schepen zijn gestrand, als ook een op Ameland.

— Men schrijft uit de provincie Zeeland van den 25 October:

De Generaal-Majoor *van Hoof*, van de generale directie der genie, benevens de Kapitein ter zee *van den Bosch*, Adjudant van Z. K. H. den Admiraal-Generaal, zijn gisteren avond te Vlissingen aangekomen en zullen zich naar de Schelde begeven, ten einde de nieuw aangelegde versterkingen te Breskens, Neuzen, Ellewoutsdijk, enz., in oogenschouw te nemen.

— Den 21 October jl. vond men op het erf van een onlangs afgebroken huis, op den hoek van de Boogaardstraat en Balans, te Middelburg, het lijkje van een pas geboren kind, geheel naakt; de indruk, die deze verschrikkelijke omstandigheid te weeg bragt, was ontzettend. Zekere *Jacoba Key*, dienstmaagd, van deze onnatuurlijke daad verdacht, is in verzekerde bewaring genomen; men verneemt, dat deze jeugdige ongelukkige hare misdaad reeds heeft bekend.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL den 4 October. Er heeft hier wederom eene merkbare verandering in den diplomatieken invloed plaats gehad. Het is namelijk gebleken, dat er ten opzigte van de zaak van *Churchill* groot verschil van gevoelen heeft geheerscht, tusschen Lord *Ponsonby* en het Britsche Ministerie; hetwelk geenszins zoo ver had willen gaan, als genoemde Gezant op eigen gezag en tegen den last zijner Regering heeft goedgevonden. Vertragingen van renboden en depeches vermeerderden de verwarring, terwijl Lord *Ponsonby* steeds de bevelen zijner Regering vooruitliep, zoodat het te laat was derzelver gematigde instructien op te volgen, als deze aankwamen. De Porte gaf toe, de Reis Effendi werd afgezet en door een ander vervangen, die aan den Britschen Gezant aangenamer was. De zaak kon reeds als afgedaan be-

schouwd worden; maar aan de pogingen van een vreemd Gezant, is het gelukt het strijdperk weder te openen, de Porte weder aan het weifelen en de zaak van *Churchill* weder op het tapijt te brengen. De heer *von Butenieff* heeft namelijk de door den heer *Pozzo di Borgo* opgespoorde bewijzen ontvangen, dat Lord *Ponsonby* zijne dreigende vordering zonder den last der Britsche Regering en op zijne eigene verantwoordelijkheid gedaan had, alsmede dat de Engelsche Ministers zich met eene veel geringere voldoening, dan de afzetting van de Reis-Effendi zouden te vreden gehouden hebben, en dat derhalve de Porte zich door dien maatregel zonder dringende noodzakelijkheid zelve vernederd had. Deze bewijzen zijn dezer dagen bij eene nota aan den Sultan voorgelegd geworden, en hebben denzelven zoo zeer overtuigd, dat hij terstond in den hevigsten toorn ontstak en den Kiaja-Bey, Pertew-Effendi, die zoo het schijnt den raad tot afzetting van den Reis-Effendi gegeven had, weg joeg.

R U S L A N D.

In de stad Orla ontstond in den loop van dezen zomer brand in het huis van een' gepensioneerden soldaat, wiens drie minderjarige dochters zich alleen in dat huis bevonden. Zijn 13jarige zoon, die op dat oogenblik zich naar huis begaf, stortte in het brandende huis, en redde met groot levensgevaar zijne zusters, van welke de jongste, een tweejarig kind, reeds sterk gewond was. Hij zelve was ook gewond, en zijne hoofdhaar was geheel verzengd. Z. M. de Keizer heeft den knaap de reddingsmedaille geschonken, en voor hem in de bank 2000 roebels doen leggen, om dezelve met zijne meerderjarigheid, met de daarop geloopene interesten, uit te betalen; voorts heeft Z. M. bevolen, dat hem het regt van een opper-officierszoon zal verleend, en van deze moedige daad openlijke afkondiging zal gedaan worden.

P O R T U G A L.

De berigten weiden uit over de ontsteltenis, welke in die hoofdstad bestaat, en over het aantal personen, dat dezelve verlaat, ten gevolge van de onzekerheid, die in het staatkundige heerscht. De adel en voornaamste ingezetenen schijnen allen naar derzelver landgoederen te vertrekken, en zullen wel niet terugkeeren, alvorens de zaken eene vaster gedaante aangenomen hebben. Men kan den toestand der dingen in Portugal nagaan, wanneer men weet dat geen edelman door de straten zou gaan, zonder te worden beleedigd. Al de geregelde troepen zijn naar de grenzen vertrokken, om dezelve tegen onverhoopte vorderingen van *Gomez* te dekken. Er moest eene groote wapenschouwing hebben plaats gehad, om de staatsregeling te beëdigen, doch daar het zwaar geregend had, moest deze beëediging in de kazerne plaats hebben, en de vuurwerken en verlichtingen, welke voor dezen avond waren gereed gemaakt, hadden het armhartigst aanzien.

S P A N J E.

Berigten over Parijs van den 25 October.

De *Gazette* van den 17den bevat niets belangrijks, ook niets omtrent de krijgsverrigtingen van *Gomez*.

De Bevelhebber van Malaga heeft eene proclamatie aan de inwoners van die stad uitgevaardigd, waarin hij hun aankondigt, dat, ten tijde van nood, de Engelsche schepen, in de haven hun zullen bijstaan, doch niet indien zij zich niet behoorlijk gedragen.

— Omtrent den toestand van de Franschen, in dienst van Spanje, leest men het volgende:

Men laat het vreemden legioen aan brood, andere levensmiddelen, soldij en de noodzakelijkste kleedingstukken gebrek lijden. De officieren lijden evenveel als de soldaten. Geene uitdrukkingen zijn sterk genoeg, om de ellende, waaraan deze braven ten prooi zijn, af te malen, en indien de Fransche Regering, zoo als maar al te zeer te vreezen is, zich met hun lot niet inlaat, zullen zij, niet figuurlijk, maar in den letterlijken zin des woords, van honger en ellende omkomen. De Engelschen bezitten nog het hulpmiddel, om San-Sebastian uit te plunderen, zoo als zij den geheelen omtrek dier vesting gedaan hebben; hier bestaat niets dergelijks. Personen die van de laatste gevechten in den omtrek van San-Sebastian getuigen geweest zijn, verzekeren, dat al wat men van de onbekwaamheid des Generaals *Evans* en van de ordeloosheid van zijn legioen gezegd heeft, nog niet sterk genoeg gekleurd is. De overgroote geldsommen, welke men voor dit gespuis besteed heeft, zijn op de onbeschaamdste wijze aan Spanje ontstolen. Op geen enkel punt kan het legioen zich zelve beschermen; zonder de Spaansche bataljons, en vooral zonder de Chapelgorris, zouden de manschappen daarvan reeds voor lang door de Carlisten in de pan gehakt zijn. Men heeft waarlijk door de afzending van dit legioen den Engelschen naam onteerd, en met de krijgsmans eer een schandelijk spel gedreven.

Berigten over Parijs van den 26 October.

Het Fransche Gouvernement heeft per telegraaph de volgende tijdingen ontvangen:

BAYONNE 22 *October*, half zeven ure des avonds.

Het vreemde legioen heeft 250,000 franks en levensmiddelen bekomen. Het convooi was te Villava door de Carlisten aangevallen; zij zijn afgeslagen, verstrooid geworden, en hebben volk verloren.

BAYONNE den 24 October, *tien ure. Gomez* is den 13den te Cordova teruggekomen, en heeft zich, bij de aankomst van *Alaix* op de Manche gerigt, welke (*Alaix*) den volgenden dag te Cordova is aangekomen. *Rodil* was den 14den te Val-de-Pena. Men wist aan het hoofdkwartier niet, welke rigting hij zou nemen. De engtens van de Sierra-Morena waren door benden onderschept. Men had geene gemeenschap met Andalusie, dan over Estramadura. Het schijnt, dat geen gevecht heeft plaats gehad.

Twee bataljons van de nationale gemobiliseerde garde te Madrid zijn den 18den naar Toledo vertrokken. De geheele Carlistische artillerie is naar Biscaye overgebragt. Men verwachtte eenen aanval op Bilbao. Het Carlistisch hoofdkwartier is den 19den te Escoriasa overgebragt.

— Wij hebben heden geene brieven van Madrid ontvangen, maar wij ontvangen de dagbladen van den 18den. Wij vinden er omtrent *Gomez* en het Andalusisch leger de volgende berigten in:

De Kapitein-Generaal van Grenada aan den Minister van Oorlog:

Excellentie! De Commandant-Generaal van de 3de divisie van het leger van het Noorden, *Alaix*, meldt officiëel van Cordova, onder dagteekening van gisteren, hetgeen volgt:

De oproerige horde zal het Andalusisch land geen hinder meer doen; zonder de overhaasting, met welke zij uit deze stad (Cordova), laatstleden nacht, gevlugt was, zou zij voor altijd uitgeroeid geworden zijn.

Mijne afdeeling, ongeduldig om dezelve te bereiken, heeft den geheelen nacht doorgemarcheerd, en ten drie ure des morgens zijn wij in deze stad aangekomen; ondertusschen bevonden zich vele gevangenen in de magt van mijne afdeeling; men heeft wapenen en oorlogstuig hernomen. Het schijnt, dat de factieusen twee stukken van 8 ponden in den omtrek van Lucene verborgen hebben; zoo groot is de schrik, met welke deze afdeeling vlugt. Twee geforceerde marschen zijn genoegzaam geweest om al de dwaze ontwerpen van inval te vernietigen.

De factie trekt zich in de Manche door Sierra-Morena terug en in de rigting van Pozo Blanco.

Grenada, 5 *October* 1836. ANTONIO QUIROGA.

De *Eco del Comercio*, die bovenstaande tijding mededeelt, voegt hierbij:

De nederlaag van *Gomez* wordt bevestigd, volgens de communicatie van den Administrateur van Villarta de San Juan van den 16den, die zegt: Sedert mijne laatst berigt heb ik de volgende tijding vernomen: De factie van *Gomez* is tusschen Cuevas Altas en Cuevas Bajas vernietigd geworden; 1000 slaven zijn op het slagveld gebleven; zijn voetvolk is ingesloten en vraagt om te capituleren; zijn paardevolk is op de vlugt en onze troepen vervolgen dezelve.

— Den 17 October heeft de eerste vergadering der Cortes plaats gehad; er waren 67 leden tegenwoordig. Tot Voorzitter is de heer *Becerra* benoemd.

— Te Bayonne is op eene som van 75,000 fr., die aan de Spaansche Regering toebehoorde en naar San-Sebastian stond verzonden te worden, door eenige schuldeischers dier Regering beslag gelegd.

Berigten over Parijs van den 27 October.

Zooals men wel had kunnen gissen, dat de tijding van het verslaan van *Gomez* door *Alaix*, van Madrid aangebragt, bezijde de waarheid was, om weder op den stand der effecten te werken; zoo wordt dan ook thans door het *Journal des Débats* berigt, dat dit met zoo veel ophef aangekondigd gevecht, niets dan eene nietsbeduidende schermutseling met de voorhoede geweest is. Het plan zou wel bestaan hebben, om *Gomez* van alle kanten in te sluiten, doch volgens zijne bekende vlugheid, was hij langs eenen weg, welken men niet gemeend had begaanbaar te zijn, gerust ontweken.

Thans leest men in eene correspondentie van Madrid van den 20sten:

De renbode van Andalusie, gisteren morgen verwacht, is nog niet aangekomen. Men is algemeen in ongerustheid, dat men zoo onzeker is over den marsch van *Gomez*, die, volgens een gerucht in vele kringen verspreid, Estramadura zou overweldigd hebben en thans in de rigting van Trugillo voortrok; dit gerucht gaat zeer snel voort, omdat de renbode van Estramadura en van Portugal, zoowel als die van Andalusie te vergeefs gewacht wordt.

— De Cortes hebben in de voorbereidende zitting, zich op geene gunstige wijze jegens de Ministers getoond. De magtigingen van den Minister van Oorlog zijn niet aangenomen. Deze vijandige gesteldheid van de Kamer, gevoegd bij de hevige polemiek van de drukpers der oppositie, is van geen gunstig voorteekenen voor het Kabinet.

— Gisteren zijn van Madrid 7 renboden naar onderscheiden Generaals afgezonden.

— Uit Barcelona wordt gemeld, dat *Mina* in zijnen gezondheids-toestand verbeterde.

— Te Grenada hebben 70 a 80 gevangenen, die bij Jaën gemaakt waren, poging gedaan, om uit te breken. Zij zouden plan gehad hebben de deuren open te breken, de overige gevangenen los te maken, de Autoriteiten te vermoorden, de stad te plunderen en dan hunne factie weder op te zoeken. Hun voornemen is echter ontdekt geworden. Tien van de voornaamsten zouden nu doodgeschoten worden.

I T A L I E.

NAPELS den 11 October. Uit deze stad meldt men:

Toen over korten tijd de Koning door de oude stad reed, brak ongelukkig iets aan het rijtuig, en hij was genoodzaakt eenige oogenblikken stil te houden. Dadelijk werd hij van een hoop gemeen volk omringd, dat hem om hulp smeekte en klaagde, dat de broodprijs zoo zeer opsloeg, dat ook het brood dagelijks slechter werd, waarvan hij zich ook door een overgereikt stuk overtuigen kon. Deze voorstelling had nu, zoo als het schijnt, toch eene goede werking, en er is sedert dien tijd in deze zaak goede verandering gekomen. De Regering laat goed brood bakken en onder de armen verdeelen; ook bemerkt men, dat het getal der bedelaars, die hier in veel grooter aantal als ergens elders in Europa de straten vervullen, aanmerkelijk verminderd is. Even zoo zijn de klagten over de bestaande ziekten tot de ooren des Konings gekomen, welke daarop ook verder zal letten en maatregelen daarstellen, om ook hierin verbetering te brengen.

Z W I T S E R L A N D.

De Societeit van Zekerheid van het kanton Bern, door de Patriciers opgerigt, heeft eene openbare zitting gehouden, in welke zij een adres gestemd heeft aan de groote vergadering. Dit stuk vraagt: 1°. dat de eisschen van Frankrijk moeten afgeslagen worden, en dat men niet tot eene toenadering moet komen, dan door middelen, die met de nationale eer bestaanbaar zijn; 2°. dat het *conclusum* zeer streng moet uitgevoerd worden, ten minste wat Bern aangaat; 3°. dat niemand van de vlugtelingen, over wien de naaste Staten zich te beklagen hebben, moet worden toegelaten tot de mededinging van posten in het Gemeenebest; 4°. dat niemand, die in Zwitserland vreemd is, tot de uitoefening van burgerlijke regten zal worden toegelaten, ten zij hij eenigen tijd, minstens 5 jaren, in Bern gewoond heeft.

D U I T S C H L A N D.

Uit Weenen schrijft men van den 19 October het volgende:

Koning *Karel X*, die reeds den 7den dezer Kirchberg verlaten had, heeft zich eerst naar Linz begeven. H. K. H. de Hertogin *van Angoulême* is met de dochter der Hertogin *van Berry* den 6den insgelijks derwaarts vertrokken. Het geheele gezin begeeft zich naar Goertz, om aldaar den winter door te brengen. De jonge Hertog *van Bordeaux* begint voor zijne jaren buitengewoon zwaarlijvig te worden; maar is overigens zeer levendig en opgeruimd. H. K. H. de Hertogin *van Berry* houdt zich te Graetz op, maar zal zich eerlang naar Salzburg begeven, om daar hare kinderen te ontmoeten.

— Uit Koblentz schrijft men, dat Z. D. H. de Hertog *Bernhard van Saksen-Weimar* met zijne beide zonen den 24sten met de stoomboot van daar naar Nijmegen is afgevaren. Deszelfs echtgenoote is naar Biberich afgereisd. De Groothertog *van Saksen-Weimar* heeft den Hertog *Bernard* tot Bonn vergezeld.

FRANKFORT den 26 October. Alhier is dezer dagen aangekomen de Majoor in Nederlandsche dienst *van Panhuis*, lid van de militaire Bondsvergadering en buitengewoon Afgevaardigde wegens Luxemburg; dezelve heeft zijne functien onmiddellijk aanvaard.

G R O O T - B R I T A N N I E.

LONDEN den 26 October. Gisteren heeft de Turksche Gezant, *Redschid-Bey*, zijn eerste bezoek bij Lord *Palmerston* afgelegd; nader zal hij bij den Koning ten gehoore toegelaten worden.

— De Oostenrijksche Ambassadeur, Prins *Esterhazy*, is Maandag hier aangekomen en heeft gisteren Lord *Palmerston* een bezoek gegeven.

— De geruchten van het zenden van eene aanzienlijke magt naar Portugal, wordt door Ministeriele bladen tegengesproken.

— De *Times* behelst een vertoog, hoofdzakelijk inhoudende, dat al de graanwetten tot dus verre derzelver doel gemist hebben, en de landbouwer niet minder dan te voren klaagt.

— Te Dunkerrin, op de grenzen van het Iersch Graafschap Tipperary, heeft, ter zake van het innen der tienden, een bloedige oploop plaats gehad, waarbij een landman doodgeschoten en een Politie-officier zoo gruwelijk mishandeld is, dat men voor zijn leven vreest.

— Laatstleden Dingsdag voor acht dagen ontstond in eene der zoogenaamde caravanen, of groote wagens, welke de heer *Wombwell*, de eigenaar eener menagerie van wilde dieren, rondvoert, bij het binnen rijden der stad Banff, een ontzettend gedruis. Weldra bemerkte men, dat eene leeuwin in het hok van een' buffel gedrongen, en dat er tusschen de beide dieren een vreeselijk gevecht ontstaan was. Het duurde lang eer de oppasser de leeuwin in haar hok terug konde drijven, en toen men den staat van den armen buffel onderzocht, vond men hem zoo deerlijk gekwetst, dat hij het kort daarna bestierf

FRANKRIJK.

Parijs den 25 October. Heden is de groote obelisk van Luxor te Parijs opgerigt. Er was eene groote menigte menschen verzameld; de Koning is er ook bij tegenwoordig geweest, benevens de Koninglijke familie, welke het werk van het balkon van het Ministerie van Marine aanschouwde. Het is alles zeer voorspoedig gegaan en er hebben verder geene ongelukken plaats gehad.

— Wij hebben heden geene brieven van Zwitserland en de dagbladen bevatten niets nieuws. De dag van de tweede algemeene zitting van den Landdag is nog niet vastgesteld, maar men denkt, dat dezelve den 24sten of 25sten zal gehouden worden.

— Een dagblad meldt, dat twee Zwitsersche bankiers, te Parijs gevestigd, naar Geneve zijn gegaan, met eene zending van het Fransche Gouvernement.

— Wij hebben brieven uit Napels gezien, van den 14 October, in welke geene melding van eene revolutie in Sicilie gemaakt wordt, waarvan velen dezen morgen nog spraken, er bijvoegende, dat de Aide-de-Camp van den Koning naar Napels vertrokken was, zoodra die tijding aan de Tuilerien bekend was geworden.

Wij houden vol in onze twijfelingen; maar wij zouden niet verwonderd zijn te vernemen, dat eenige volksbeweging werkelijk te Napels en te Palermo was uitgebarsten, maar de tijdingen, die heden zijn aangekomen, kunnen niet dan vooruitloopend zijn. Er heerscht veel gisting te Napels, en daar het misnoegen veel vordering in het leger gemaakt heeft, zoo is het te vreezen, dat het eene gemeene zaak met de onvergenoegden zoude maken.

— Men hoopte gisteren, dat het Gouvernement depêches van Madrid ontvangen had, welke eindelijk een einde zouden maken aan de onzekerheid omtrent de gebeurtenissen in Andalusie, want men weet, dat er heden eene estafette aan het hotel van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken gekomen was van den Graaf *Latour-Maubourg*. Ondertusschen al de organen van het Ministerie bewaren heden het stilzwijgen op dit onderwerp, en men weet nog niets officiëel omtrent de laatste ontmoeting van *Gomez* met den Brigadier *Alaix*. Ondertusschen, wij moeten zeggen, dat men dezelve als zeker aanziet aan het Gezantschap van Spanje.

— Het Koninglijk Hof heeft heden uitspraak gedaan in het appel van de zaak van het buskruid, en heeft eeniger vonnis bevestigd, anderen echter in hunne straffen verminderd.

— *Den 26 October*. Een Ministerieel blad meldt, dat de Commissie, belast om het vraagstuk van den eigendom van boekwerken te onderzoeken, bij *Leopold* van Belgie een gehoor gehad heeft. Hij zou aangemerkt hebben, dat al werd in Belgie een verbodswet tegen het nadrukken gemaakt, daardoor het kwaad niet zou weggenomen worden, daar dan in Holland zou worden nagedrukt en Koning *Willem* hiertegen zeker geene verordening zou afvaardigen.

— Men leest in eene correspondentie:

Wij zijn geneigd om te gelooven, dat het gerucht te Londen verspreid, omtrent eene verwijdering tusschen de twee Kabinetten onnaauwkeurig is; het Fransche Ministerie schijnt integendeel over te hellen om eenige maatregelen, tegelijk met Engeland, aan te nemen om in Portugal het Charter van Don *Pedro* te herstellen, in de hoop, dat eene reactie te Madrid zou plaats hebben en aan het Gouvernement van *Maria Christina* kracht gegeven worden, om tot een systeem van het juisten midden terug te keeren.

— Een brief van Madrid meldt, dat de Gezant *Latour-Maubourg*, sedert zijne aankomst in die hoofdstad meer en meer in zijn crediet achteruitgaat. Men verzekert, dat zijne Secretaris *Caze*, die reeds eens uit Spanje verdreven is, wederom uit dat land is gebannen geworden. Dadelijk na zijne aankomst trachtte de Ambassadeur een bijzonder gehoor bij *Maria Christina* te verkrijgen. Men antwoordde hen in naam van de Koningin en den Voorzitter van den Raad, dat een onderhoud tusschen hem en de Koningin inconstitutionneel was, en dat hij slechts een openlijk gehoor kon verkrijgen. De Gezant deed aan den Minister *Calatrava* opmerken, dat hij door zijnen Vorst belast was, aan de Koningin eenen eigenhandigen brief over te reiken, welken hij slechts aan de Koningin zelve kon ter hand stellen. Het antwoord van den Minister deed zich niet wachten.

Men antwoordde, dat de *familie*-Ambassadeur in geen geval eene dergelijke toestemming zou erlangen; dat eene constitutionnele Koningin geen conferentien met eenen Ambassadeur moest hebben, als die, waarbij de Ministers tegenwoordig waren; dat hij, hierdoor genoegzaam ingelicht was, en dat men verder op dergelijke aanzoeken geen acht zou slaan. *Latour-Maubourg* heeft er aan onzen Minister *Molé* kennis van gegeven.

— Men verzekert, dat een koopman te Nantes, die geene aanwijzingen op Havanna in betaling voor zijne Ardoin-Coupons wil ontvangen, op dit oogenblik arrest doet leggen op de Spaansche fondsen, welke zich thans in handen der Parijssche bankiers bevinden.

— *Den 27 October*. De *Moniteur* het bijzijn van Zijne Maj., gedurende de oprigting van de obelisk vermeldende, voegt er nog bij, dat toen dezelve zich op de gallerij vertoonde, er lange en algemeene toejuichingen werden gehoord, welke elke keer, dat Z. M. zich op nieuw vertoonde, herhaald werden. Nooit is de Koning met zulk eene levendige en algemeene geestdrift ontvangen; nooit is meer bevestigd geworden hoezeer zijn heilige persoon in zekerheid is te midden van de loyale bevolking van Parijs. De reis naar Compiègne en de plegtigheid van gisteren, moeten de droevige denkbeelden, welke in ons hart waren, voor altijd verbannen.

— Brieven van Tours melden, dat *Talleyrand* wel ligt ongesteld is, door eene benaauwdheid op de borst, maar spoedig weder zal hersteld wezen.

— Het Keizerrijk Marokko, bekend onder den naam *Mogk'rib-ul-asca*, de uiterste grenzen van het Westen, bevat dat oude gedeelte van Mauritanie, bekend bij de benaming van *Mauritania Tanginata*. Gemeenlijk wordt deszelfs uitgebreidheid op 24,000 vierkante mijlen gerekend, tusschen 27 en 35° noorder breedte en 2 en 14° wester lengte. Het grondgebied van Marokko wordt in 5 kleine Koningrijken verdeeld; het eigenlijke landschap Marokko, Sous, Traflat, Datat en het Koningrijk Fez. De geheele bevolking wordt op ruim 8,500,000 zielen gerekend, van welke Marokko en Fez het grootste getal bevatten. — De Joden, over de geheele aarde verspreid, zijn ook hier ten getale van 4000; doch worden met veel barbaarschheid behandeld; men vindt er ook eenige Christenen. Het voornaamste bestaan van dit volk is de veeteelt; men berekent het getal der schapen op 40 à 45 millioen.

MENGELINGEN.

LETTERKUNDE EN DICHTKUNST VAN BOHEME.

Inleiding.

Sedert verscheidene jaren verzenigen de rijkste inwoners van Boheme met groote kosten de overblijfselen der kunsten, in museums, en de gedenkteekenen van deszelfs letterkunde, in openbare boekerijen, waarvan zij stichters zijn. Het zijn de herinneringen van roem en nationale onafhankelijkheid, welke hun dezelve dierbaar maken; herinneringen, welke hun dagelijks dierbaarder worden. De Bohemers hebben, zoo als men weet, niets gemeens met de landloopers van dien naam, die men nog in sommige gedeelten van Azië vindt, doch welke geheel uit Europa verdwijnen, en algemeen onder den naam van *Waarzeggers* bekend staan. Het blijkt thans, dat deze laatsten van Indischen oorsprong zijn, want de Zinganen spreken nu nog op de oevers van den Indus een dialect van dezelfde taal. De Bohemers integendeel maken eene der talrijke afdeelingen van het Slavische volk uit, dat Rusland, Polen, een gedeelte van Wallachije, Moldavie, Griekenland en de oevers der Adriatische golf bezet, en zich westwaarts tot aan Stettin en Frankfort aan den Oder uitstrekt. Al deze volken spreken, niettegenstaande de afstanden, welke hen van elkander scheiden, dialecten, welke meer overeenkomst met elkander aanbieden, dan de zuidelijke tongvallen van Frankrijk met het Fransch. Door een zeldzaam toeval kwamen de Slavoniërs van het westen onder de Germaansche heerschappij, te gelijker tijd, toen hunne oostelijke broeders in Rusland, onder de slagen der Tartaren bezweken. Op omstreeks 30 millioenen onderdanen, telt Oostenrijk 14 millioenen Slavoniërs, 5 millioenen Duitschers, 4 millioenen Hongaren, en evenveel Italianen, terwijl het overige uit Grieken enz. bestaat. Het zijn dus de Slavoniërs, die de talrijkste bevolking van de Oostenrijksche monarchie uitmaken, waaronder de Bohemers den eersten rang bekleeden, en dus onze aandacht overwaardig zijn.

De onvermoeide nasporingen der Duitschers, hebben sedert eenige jaren veel licht over de Slavische letterkunde en dichtkunst verspreid, welke eeuwen lang veronachtzaamd waren geworden. In de zeer verschillende landstreken, alwaar zich de talrijke takken van het groote Slavische volk hebben gevestigd, hebben zij hunne bijzondere eigenschappen behouden. Men herkent bij de Russen en Serben, de Carinthiërs en Moraviërs, de Bohemers en Polen, dezelfde voorvaderlijke eenvoudigheid en eene natuurlijke buigzaamheid, welke naar de tijden en plaatsen zijn gewijzigd geworden, zonder derzelver oorspronkelijk kenmerk te verliezen. Hetzij de Slavoniërs soldaten, herders, beschaafd of onbeschaafd waren, hetzij zij met de Germanen, Turken, Scandinaviërs, Grieken of Mongolen in aanraking kwamen, zij hebben hunne bepaalde kenmerken behouden. Alzoo toonen zij zich in de volkszangen, welke men kortelings verzameld heeft, gevoelig aan de schoonheden der natuur, gehecht aan den grond, welke hen heeft zien geboren worden, en bijzonder ingenomen met het landelijk leven. Hun toon is meer zacht dan levendig, en wanneer zij schriktafereelen moeten afschilderen, houden zij zich niet gelijk de Schotten, Germanen en Scandinaviërs bij de bloedtooneelen op. Men zoude zeggen, dat eene vonk van den ouden geest der Hellenen hen bezielt, maar dit vuur, dat zwakker en somberder is, getuigt van een minder gelukkig klimaat. De dichters dezer verschillende natien, ten minste zij, die geene klassische letterkunde nabootsen, munten uit in het voorstellen van den indruk der natuur op de menschelijke ziel, de bijzondere gewoonten van hun land, het vreedzaam geluk, de zachte en tevens diep gewortelde geestvervoering, welke in de eenzaamheid geboren wordt. Bij eenige, zoo als de Polen, vindt men eenen schijn der ridderlijke zeden weder, bij anderen, zoo als de Bohemers, heeft zich de Germaansche met den Slavischen geest vereenigd, maar het oorspronkelijk karakter is bij geen dezer volken uitgewischt.

De verschillende dialecten van de Slavische taal zijn bijzonder geschikt tot de levendigheid van uitdrukking. Haar alphabet biedt eene vreemde vermenging van medeklinkers voor het oog aan, die echter bij de uitspraak verdwijnt. Men vindt er niets keelachtigs, gestooten noch ruws in de geluiden, maar wel vele vreemde buigingen, eene zachte en welluidende accentuatie, welke ons door hare vreemdheid verrast. Onze Romeinsche letters zijn onvoldoende, om de zeer teedere schakeringen van deze uitspraak voor te brengen, waarbij door het oude Slavische alphabet zes en veertig geheel verschillende letters worden aangeduid: eenige derzelven schijnen slechts gezangen of een zacht gemurmel te zijn, waarvan wij met moeite de vlugheid kunnen nabootsen. Alzoo zoude men te vergeefs in Romeinsche letters den *tz* der Serben zoeken uit te drukken, welke de Polen *cz* en de Bohemers *ch* schrijven; de *sch* derzelfde Serben, welke de Russen *sh* schrijven, de Polen *sz* en de Bohemers *ss*; de *szcr* der Polen, welke de Germanen door hun *schtsch*, de Serben door *schcz*, de Russen door *stch*, de Bohemers door *ssht* nabootsen. De Slavische letters alleen kunnen door hunne verscheidenheid deze menigte verschillende geluiden uitdrukken.

Onder deze talrijke dialecten is er geene bijzondere volkstaal, dezelve is voor vrouwen, boeren, herders en grooten, gelijk. De klinker *a*, welke dikwijls in de zamenstelling der Slavische woorden wordt gevonden, verzacht het scherp geluid door de opeenstapeling der medeklinkers veroorzaakt, en de herhaalde *z* en *s*, geven aan die taal eene verwonderlijke snelheid.

De Boheemsche tongval heeft het eerst onder de Slavische dialecten eenen grammaticalen vorm ontvangen. De nabuurschap van Duitschland, en de onderwerping van Boheme onder het Oostenrijksche juk, hebben er eene menigte Germaansche spreekwijzen in gebragt. Te vergeefs heeft echter Oostenrijk getracht de herinnering aan de aloude Boheemsche letterkunde te doen verliezen, en het gebruik der Slavische taal in deszelfs Staten te vernietigen. Het volk heeft deszelfs moedertaal niet vergeten en zelfs de aanzienlijken des lands, die Hoogduitsch moeten leeren om ambten te verkrijgen, hebben niettemin de taal hunner voorouders bestudeerd. Verscheidene onder hen, *Schneider* b. v., in het Boheemsch *Snaidra*, hebben in beide talen goede werken uitgegeven.

In Boheme hebben zich de oude gewoonten en gebruiken, door alle tijden heen, met eene verwonderlijke vastheid gehandhaafd. Talrijke Sanskritsche wortels vindt men in die taal weder, welke den Indisch-Germaanschen oorsprong van dit volk aanduiden. Het Christendom zelfs, dat alles veranderd heeft, heeft de Bramanische plegtigheden, welke van de vroegste tijden af in Boheme werden gevierd, niet vernietigd. De boeren vooral zijn aan deze heidensche gewoonten gehecht gebleven. Kom op Kersdag in een dorp: de straat is door eenen lijkstoet bezet, die den wagen van *Morena*, Godin des doods, omringt; een man geheel in rouw gekleed vertegenwoordigt de Godin, wier zegetogt het zinnebeeld is der overwinning, welke de winter op de natuur heeft behaald. Bij de terugkomst der lente, wanneer de dagen langer worden, wanneer de nieuwe glans waarmede de zon dan schittert, het ontwaken der wereld uit den winterslaap aankondigt, begint *Morena*, met hangende haren, gescheude kleeding en neêrgebukt hoofd, achter den zegewagen van haren overwinnaar loopende, op nieuw hare wandeling door het dorp. De jongens en meisjes vergezellen haar met hunne dansen en zangen en voegen hunne verwenschingen tegen den winter, wiens nederlaag zij vieren, bij de lofzangen van het schoone jaargetijde dat weder verschijnt. Voorzeker is er in deze personificatie van de lente en het leven, den winter en den dood, een dichterlijk denkbeeld dat Griekenland niet onwaardig is, en dat bij een naauwelijks beschaafd volk eene levendige verbeeldingskracht verraadt. *Milko*, Godin der liefde, *Lada*, Godin der schoonheid, zijn ook de voorwerpen, niet van eene bijzondere vereering, maar van zeldzame en belangwekkende plegtigheden, en hunne namen worden gedurig in de oude balladen en verhalen wedergevonden.

De overlevering doet, lang voor onze jaartelling, eenige dichters leven, van welke de namen alleen zijn bewaard gebleven. Deze geheimzinnige barden, *Lamir*, *Zawisck* en *Zocbog*, worden nog tegenwoordig als de vaders der nationale dichtkunst ingeroepen; het zijn de Lineussen en Orpheussen der Slavische fabelleer. Het oudste dichtstuk, dat ontdekt is geworden, is van de achtste eeuw. Het is de treffende levensgeschiedenis van eene Prinses *Libusa* genaamd, wier ongelukken en dwalingen aan *Maria Stuart* doen gedenken. Er zijn in *Saud Libusin* (*de veroordeeling van Libusa*) teeder

gevoelde trekken, en eene eenvoudigheid, welke het hart bewegen. *Ossian* en zijne dichtstukken, vertaald, of vervaardigd door *Macpherson*, hebben geene meerdere opschudding in de litterarische wereld veroorzaakt, dan dit werk, waarvan de geleerde *Drobrowski* de echtheid hevig heeft betwist, terwijl *Chalakowsky* en *Hanka* dezelve met gelijke hevigheid verdedigden.

Wat er ook van de ware of valsche oudheid van dit dichtstuk moge zijn, de werken van verscheidene geleerden hebben een groot aantal andere proeven bekend gemaakt, waarvan de oudheid niet in twijfel kan worden getrokken, en onbetwistbaar tot de negende en tiende eeuw opklimt. De schrijvers er van zijn onbekend. Het zijn volksgezangen, krijgsverhalen, liefdeklagten. Laten wij onder deze fragmenten een dichtstuk uitzoeken, dat in deszelfs kortheid zelve een denkbeeld geven kan van den woesten heldenmoed en de gloeijende vaderlandsliefde der oude kinderen van Boheme; het is dat van *Willem Hanka*, genaamd: *Benesch Hermanow* of *de nederlaag der Saksers*. De schrijver verhaalt, hoe door de heldhaftigheid der Boheemsche krijgslieden een Saksische inval, welke omstreeks het jaar 1200 van onze jaartelling plaats greep, werd afgeslagen.

BENESCH HERMANOW OF DE NEDERLAAG DER SAKSERS.

„Zon, waarom verbleekt gij? het is omdat de zonen van Boheme met slavernij bedreigd worden. Zon, waarom verbleekt gij? het is omdat onze legers ver van onze velden strijden en onze dorpen zonder verdedigers blijven; onze Vorst is aan het Hof van *Otto*; onze soldaten strijden ver van hier. Het vaderland is een wees."

„Vaderland, wie zal u redden? wie zal u aan u lot onttrekken? Daar komen stroomen vijanden van de bergen af. De Saksers bedekken de toppen onzer heuvels, en maken zich meester van onze valleijen. Vervloekte Saksers, daar zijt gij voor ons! plundering en moord komen uit uwe gelederen, welke zich wijd en zijd uitstrekken. Ach! zullen wij onze gouden en zilveren bekers moeten geven? zullen wij aan die roovers onze dochters en vrouwen moeten geven?"

„Zij gaan voorwaarts, reeds hebben zij onze dorpen verbrand: onze hutten zijn in de asch gelegd, en onze krijgslieden weenen. De Sakser en zijn paard vertrappen de jonge koornaren; geen oogst is er meer, geene steden, geene hutten!"

„Kind van Boheme, droog uwe tranen: *Benesch Hermanow* roept de ouden en wijzen tot den raad. Uwe hutten zullen weder opgebouwd worden; die velden, welke thans met de lijken onzer soldaten bedekt zijn, zullen weder bloeijen, en kransen leveren voor de helden, die hunne broeders wreken."

„*Benesch* roept alle zijne landgenooten op. In de vlakte, in de valleijen, in de sterkten, wapent zich alles, alles is in beweging; die stroom van krijgslieden wordt elken oogenblik grooter. Bij mangel aan knodsen, zwaait men de dorsch-vlegels, zware eggen en ploeg-ijzers rond. Achter de rotsen verzamelt zich dit moedig, doch verward leger onder bevel van *Benesch*. Eindelijk rukt het op, hij is aan de spits van hetzelve, en alle roepen: *Benesch! Benesch!*"

„Wreek uw vaderland, straf de Saksers! wreek uwe broeders, verjaag de verdrukkers! wreek uwe onteerde dochters, mest uwe velden met hun bloed. Wraak! wraak!"

„Zij is in alle harten; zij schittert in alle oogen. Kreeten van woede gaan uit de beide legers op, en vermengen zich in de lucht. Men ziet de knodsen en degens door elkander zwaaijen, even als bij den stormwind de eiken- en dennenboomen door elkander worden geslingerd. Verschrikkelijk geraas, akelige lichtstralen, dreigende stemmen, doodkreeten, gij verschrikt het wilde damhert, dat in de diepte van de bosschen verdwijnt, gij verschrikt de vogelen des hemels, die naar verre landen trekken; de bliksem heeft minder geweld en verspreidt minder vrees op de aarde. Die doodsstem, welke van uit het slagveld opgaat, en driemaal door de echo wordt herhaald, doorloopt de geheele bergketen, en kaatst van rots op rots, gelijk de donder van wolk op wolk!"

„*Benesch! Benesch!* de zege is niet behaald. De soldaten vallen, maar op hunne posten; onbewegelijk, in getal verminderd, doch niet overwonnen, geven zij den dood of ontvangen denzelven, zonder dien te vreezen."

„*Benesch Hermanow* heeft de rotsen beklommen, welke het slagveld omringen; ter regter zijde zijn deszelfs doode strijders talrijker dan de levende, links af zijn de Bohemers overwinnaars. Hij beveelt; zijne soldaten maken met hunne degens groote massas rotsen los. Dezelve rollen, vallen op de Saksers, verpletteren geheel hunne benden. Te vergeefs zoeken zij te ontvlugten; een lang gekerm doet zich hooren! een vreugde-kreet beantwoordt dezelve! Zij vlugten, zij sterven, zij zijn overwonnen!"

De vlugheid, de kracht, de verscheidenheid der interpellatien; de waarheid der gevoelens en der beelden, het vaderlandsch vuur, dat in dit geheele stuk doorstraalt, en die vereeniging van oorlogzuchtige en landelijke zeden zijn opmerkenswaardig. Wij hebben niet gevreesd de menigvuldige herhalingen, waarvan de Boheemsche dichtkunst wemelt, hier over te brengen, omdat dezelve het belang doet gevoelen, dat de dichter aan het denkbeeld zelf hecht, hetgeen een der kenteekenen van de oorspronkelijke dichtkunst is.

(*Vervolg hierna*).

ZEE-TIJDING.

In Tessel binnengekomen T. van der Wal, D. Charrosin en O. Smith, van Londen, H. D. Klatter en Kapt. W. Agar, van New-Castle, de laatste is met het binnenzeilen in het Nieuwe Diep op de Zuidwal vastgeraakt en heeft een schuit tot adsistentie, J. J. Kjelland, van Christiaansand.

In het Vlie binnengekomen J. Klasen, van Arendahl, J. H. Jonker, van Flekkefiörde, H. E. Vos, van Ostrisoer, E. Y. Post, van Drammen.

Te Tersch. niets gepasseerd.

Kapt. J. J. Kielland, van Christiaansand, te Alkmaar gearriveerd, heeft den 23 Oct. op 56° 31′ N. breedte, 6° 6′ O. lengte van Greenwich, gezien eene door het volk verlaten, vol water geloopen brik, van Noordschen, Zweedschen, Duitschen of Engelschen bouwaard, hebbende groen geschilderde masten en op den spiegel de letters E. N.

Het schip *Clara Margaretha*, Kapt. H. P. Dik, met steenkolen, van Sunderland naar Amsterdam, is, volgens een brief van den Helder van den 27 Oct., diendag bij de Groote Keet in de gemeente Kalandsoog, gestrand en verbrijzeld; de stuurman is gered, doch de overige Equipagie, bij het breken van het schip, verdronken.

Van den Helder wordt van den 27 Oct. gemeld, dat dien namiddag, ten drie ure, eene Engelsche brik aldaar binnengestormd en op het Oude Hoofd vastgeraakt is; bij het vertrek der post, des avonds ten zeven ure, was nog niets naders dien aangaande vernomen geworden. Nog waren dien avond op die kust aangespoeld eene mast en eene boegspriet, waaruit men vermoedde, dat nog een schip zoude verongelukt zijn.

Kapt. F. B. Nepperus, van Baltimore, te Helvoet binnen, heeft den 18 Oct., op de hoogte van St. Albanshead, in goeden staat zeilende gezien eene bark, toonende Rotterdamssche vlag met N°. 9. Zijnde die van Kapt. M. D. Meijer, voerende het schip *Nederwaard*, van Rotterdam naar Batavia, en den 22 dito, bij de Singels eene andere bark, toonende dezelfde vlag met N°. 55. Zijnde die van kapt. A. L. van der Valk, voerende het schip *Kolonel Koopman*, mede van Rotterdam naar Batavia.

Arrivementen: Te Smirna Kapt. D. Milinovich, van Amsterdam; te Triest G. M. Zolli, van Rotterdam; te Leverpool T. W. Stuit, van Harlingen, K. A. Tap, van Dordrecht, H. R. Grimminga; van Rotterdam; te Cardiff J. J. Swart, van Dordrecht; te Guernsey P. le Page, te Portsmouth W. Darley, te Rye P. Donk en G. Britt, en te Gravesend W. Soanes, G. Hart en J. Ludd, allen van Rotterdam, P. R. Lucht, H. J. Dekker, J. A. Schuring en W. H. Smith, van Amsterdam, Kapt. Starey, van Groningen; te Shields A. Farmer, van Vlissingen, W. P. Wessels, van Schiedam, W. A. de Jonge, van Rotterdam, C. A. Boomgaard, van het Nieuwe Diep, A. G. Sap, van Amsterdam.

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.

Zaturdag den 29. October 1836.

Van 36 tot 39 gulden.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 29. October 1836.

NEDERLANDEN.		Gebl.
Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt.	$52\frac{15}{16}$ a 53	—
Dito —— 5 ——	$100\frac{1}{4}$ a $100\frac{3}{8}$	—
Uitg. ——.......	— a —	—
Kans-Biljetten.......	22 a —	—
Amort. Syndic. $4\frac{1}{2}$ —	95 a —	—
—— —— $3\frac{1}{2}$ —	$76\frac{1}{2}$ a —	—
Hand.-Maats. $4\frac{1}{2}$ —	$175\frac{1}{2}$ a 176	$175\frac{1}{2}$
Nieuwe dito..$4\frac{1}{2}$ —	— a —	—
FRANKRIJK.		
Inschr. Grb. 3 pCt.	— a —	—
—— —— 5 ——	— a —	—
RUSLAND.		
Gb. *H.*&*C*°. 1798 5pCt.	$103\frac{3}{8}$ a —	—
—— $18\frac{28}{29}$ 5 ——	$103\frac{1}{4}$ a —	—
Ins. en Certif. 6 ——	— a —	—
—— $18\frac{31}{33}$ 5 ——	— a —	—
PRUISSEN.		
Geldl. te *Lond.* 4 pCt.	— a —	—
Aandeelen van dito ..	$111\frac{1}{2}$ a 112	—

SPANJE.		Gebl.
Nieuwe 1835 £ 855. pCt.	$17\frac{3}{4}$ a 18	$17\frac{13}{16}$
Dito onbep. st... ——	— a —	—
Dito passive..... ——	$5\frac{3}{8}$ a —	—
Dito uitgest..... ——	$8\frac{1}{4}$ a $8\frac{3}{4}$	$8\frac{3}{16}$
OOSTENRIJK.		
Obl. *Goll* & *C*°. 5 pCt.	— a —	—
Certificaten...$2\frac{1}{2}$ ——	— a —	—
Neg. Metaliek $2\frac{1}{2}$ ——	— a —	—
Idem ......5 ——	— a —	—
Dito in *Lond.* 5 ——	— a —	—
Bank-Aktien..3 ——	— a —	—
NAPELS.		
Certificaten...5 pCt.	— a —	—
Dito in *Napels.* 5 ——	— a —	—
GRIEKENLAND.		
Obl. 1 l. gr. *l. st.* 5 pCt.	— a —	—

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Op *Maandag den* 31 *October* 1836: HET VADERLIJK HUIS, Beroemd *Tooneelspel*, in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *A. W. Iffland*, door *P. G. Witsen Geysbeck*. (Zijnde een vervolg op de Jagers). — Na hetzelve: DE BLOEDZUIGERS, of DE MINNEHANDEL IN DE APOTHEEK, Kluchtig *Blijspel*, met *Zang*, (*Vaudeville*), in één Bedrijf, door *A. Ruysch*. HALVE LOTEN worden eerst NA *half negen ure* afgegeven.

(*De Aanvang te* ZES *ure*.)

*** Getrouwd:

LEIDEN, 26 October 1836.

J. MONTAGNE Jz.
EN
G. C. M. LANDA.

*** Getrouwd:

LEIDEN, 27 October 1836.

Mr. J. V. L. BISDOM
EN
A. D. W. HANEGRAAFF.

*** Alle degeenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den onder benificie van Inventaris aanvaarden Boedel van Wijlen Vrouwe ADRIANA JOHANNA SILIAKUS, eerder Weduwe van den Heer JOHANNES RHODE, en laatst van den Heer FRANÇOIS AREND FOKKE, overleden binnen Leyden, op den 9 October 1836, worden verzocht daarvan Opgave of Betaling te doen, vóór of uiterlijk op den 15 November aanstaande, ten Kantore van den Notaris A. ZUURDEEG, te Leyden.

*** VOORLOOPIG BERIGT.

Ten gevolge van een overeenkomst tusschen Hollandsche Boekhandelaren, zullen, bij wijze van proefneming, in den loop dezer of volgende week, slechts gedurende weinige dagen, te LEYDEN, tegen zeer geringe Prijzen, verkrijgbaar worden gesteld: Eenige belangrijke BOEK- en PLAATWERKEN, meest allen betrekking hebbende tot de *Fransche Letterkunde*, benevens eenige *Engelsche* en *Latijnsche* BOEKEN, grootendeels oorspronkelijke *Parijsche* uitgaven. — Plaats en tijd, waar en wanneer te bekomen, zullen nader worden opgegeven; terwijl eene Naamlijst dier Werken, *Gratis* zal worden uitgereikt.

*** LEES HIER!

Bij den Ondergeteekende zijn wederom voor het tegenwoordig saisoen, *tot zeer billijke Prijzen*, voorhanden: Een frasi Assortiment gemaakte Greine en Lakensche KLOAKS, PANTALONS, VESTEN in alle soorten en modellen; Satijne, Zijde, Paardehare en andere Stropdassen in soorten; Camelotten, Schotsche Merinossen, Witte en Gestreepte Overhemden, Half-Hemden, zeer proper opgemaakte Halsboorden; ondoordringbare Zijde Waterproefhoeden, à *f* 2. 60, vasten Prijs, enz., enz.; terwijl men overigens al wat tot de Kleeding behoort, zeer spoedig en in de beste orde, naar het lijf gemeten, kan bekomen.

Leyden, 24 October 1836.

D. LÉON,
In de Donkersteeg, N°. 68.

*** H. REUTHER, *Spekslager*, wonende op de Hoogewoerd, het derde huis van de Watersteeg, te Leyden, maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat hij op Morgen Dingsdag avond, den 1sten November, zijn WINKEL zal openen; hij recommandeert zich in het maken van beste Hoofdkaas, Rolpens, en verscheidene soorten van Worsten; alsmede ook de zoogenaamde Berlijner-Worst, Ham en Gerooktvleesch. Verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

*** Mme. GAGNEUX, née THIBAUT, sur la Plein, N°. 200, à la Haye, vient de recevoir de *Paris*: Un ASSORTIMENT DE MODES.

*** OPENBARE VERHURING van de BOUWMANSWONING *ZONNEVELD*, met ongeveer 24 Bunders LAND; alsmede vijf Partijen Best TEELLAND, onder Valkenburg, te houden aldaar, ten huize van C. DE WIT, op Woensdag den 16 November 1836, des voormiddags ten tien ure. Alles breeder bij geaffigeerde Billetten omschreven en nader onderrigting te bekomen, ten Kantore van den Notaris J. C. HUMMEL, te Katwijk aan den Rijn, en den Bouwman HENDRIK HALDER, te Valkenburg.

*** VRIJWILLIGE VERKOOPING op Zaturdag den 12 November 1836, des avonds ten 6 ure, in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen Leyden, van de volgende ONROERENDE GOEDEREN, als: N°. 1. Eene groote, zeer fraaije en extra Vruchtbare SPEELTUIN, met modern getimmerde Steenen-Koepel, Keuken en Kelder aan den Heerenweg, eene Koepel met Schoorsteen aan den Rijn en eene Goudvisschen-Kom; zijnde beplant met exquise Vruchtboomen en hebbende allersaangenaamste Uitzigten, zoo op de Heerenweg en Trekvaart, als aan den Rijn; gelegen aan de Straatweg, even buiten de Wittepoort der Stad Leyden, onder Soeterwoude, geteekend N°. 100. N°. 2. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van ruime en fraai Uitzigt hebbende Vertrekken, groot Voorhuis, Kantoortje, Keuken, Kelder, Droogzolder en verdere Commoditeiten, genaamd: *Het BOSSCHE- en GORKUMSCHE VEERHUIS*, waarin de *Grossiers-Affaire in Sterke Dranken* wordt geëxerceerd; aan de Zuidzijde van de Hoogewoerd, om den hoek van het Steenschuur, binnen Leyden, Wijk 3 N°. 711. En N°. 3. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van zes zoo Beneden- als Bovenkamers, meest allen Behangen en met Stookplaatsen, Keuken, Kelder en Tuintje; item Droogzolders en verdere Commoditeiten; aan de Zuidzijde van de Langebrug, tusschen de Zonneveld- en lange Pieterskerk Choorsteegen, binnen Leyden, Wijk 4 N°. 459.

De voorschreve Perceelen zullen op Donderdag en Vrijdag vóór den dag der Verkooping, des voormiddags tusschen 10 en 1 ure, door een ieder kunnen worden bezigtigd.

Nadere Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te Leyden.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden.